

R.J. Ellory

De laatste uitweg

Vertaald door Ineke van Bronswijk

DE FONTEIN

I

Het bericht dat zijn broer was overleden kwam kort na het ontbijt.

Victor Landis nam zijn koffie en sigaret mee naar de veranda en ging op de schommelbank zitten. Het was een zonnige en heldere ochtend. Hij keek in de richting van de verkeersweg en probeerde te bedenken wanneer hij en zijn broer elkaar voor het laatst hadden gesproken. Hij wist het niet meer. Het was in elk geval jaren geleden – elf, waarschijnlijk inmiddels zelfs twaalf – en hun laatste gesprek was op slaande ruzie uitgelopen. De band die ze als broers hadden gehad was kapot, onherstelbaar beschadigd. Ze hadden een gezamenlijk verleden, waar iedereen die je ernaar vroeg een ander verhaal over vertelde.

Ze scheidden net iets meer dan een jaar, Victor en Frank, en hadden alleen nog de bloedband met elkaar gemeen. Dat ze allebei sheriff waren geworden berustte louter op toeval. In hun jonge jaren hadden ze geen van beiden ambities in die richting gehad. Victor had zelfs gedroomd van een carrière in de muziek; hij speelde graag gitaar, een beetje zoals hun vader. Hoe de ordehandhaving ten tonele was gekomen – hoe hun beroep hen eerst had verbonden en toen verder uit elkaar had gedreven – was de zoveelste grillige stekel in het prikkeldraadhek van hun levensverhaal. Voor hen allebei was het verleden een soort drijfzand – hoe harder ze worstelden om eruit te komen, des te harder zoog het hen terug.

Het nieuws dat Frank dood was leek te bewijzen dat de aanhouder altijd wint. Hij was er uiteindelijk aan ontkomen, alleen niet op de manier die hem voor ogen had gestaan.

‘Ik dacht eerst aan doorrijden na een ongeval,’ had de deputy sheriff van Dade County aan de telefoon uitgelegd. ‘Dat leek me het meest waarschijnlijk, totdat onze dokter ging kijken. Het schijnt

dat degene die hem heeft overreden is teruggekomen om nog een paar keer over hem heen te rijden. Hij had tussendoor nog een heel eind bewogen, alsof hij niet van plan was het op te geven totdat hij nog drie of vier keer was platgewalst.'

'Zo taai als geel haar, die broer van mij,' zei Victor, terwijl hij in stilte bedacht dat sommige mensen voorbestemd waren om een moeilijke dood te sterven.

'Kom maar zo snel mogelijk hierheen. Jij bent de naaste familie.'

'Ik heb je naam niet goed gehoord, knul.'

'Abrams. Paul Abrams. Ik ben al meer dan vijf jaar de deputy van je broer.'

'Nou, dan zul je straks wel de nieuwe sheriff worden.'

Landis nam de tijd. Hij dronk een tweede kop koffie, rookte een tweede sigaret, en toen belde hij Barbara Wedlock op het bureau.

'Mijn broer is doodgereden in Dade County.' Hij sprak de woorden uit, maar zijn stem klonk als die van iemand anders.

'O hemel, sheriff,' zei Barbara. 'O jee, o jee.'

Barbara werkte al langer als assistente op het bureau van de sheriff dan Landis sheriff was. Ze wist alles over iedereen. Iets wat zij niet wist, was geen fluim waard.

'Ik ga erheen om hem te identificeren en zo. Mocht er iets zijn, laat Marshall het dan afhandelen.'

'Doe ik, sheriff. En gecondoleerd.'

Landis bedankte haar en hing op.

Hemelsbreed was de afstand tussen Blairsville en Trenton ruim honderd kilometer, over de weg honderdvijftig. Landis nam de I-76 langs Mineral Bluff en sloeg daar in noordwestelijke richting af naar de autoweg die de Conasauga River volgde. Hij reed verder naar het noorden, totdat hij bijna op roepafstand was van de staatsgrens met Tennessee, en daar ging hij weer naar beneden door Whitfield County. De Appalachen tekenden zich scherp af aan de horizon, met eronder de uitgestrekte pracht van het Cherokee National Forest.

Onder het rijden luisterde Victor naar de radio. Er was een sta-

tion in Bunker Hill dat het soort muziek uitzond dat hij graag zou willen spelen. Hij oefende wel, maar zijn handen waren geschikter om een konijn te villen dan om op snaren te tokkelen.

Met de countygrens in zicht ging hij langzamer rijden. Hij had het nieuws nog niet verwerkt. Of hij het ooit zou kunnen verwerken was de vraag. Hij wist alleen dat het koude, gebroken lichaam van zijn broer op een stalen tafel in het mortuarium zou liggen en dat hij iets zou moeten zeggen over een man die eerder een vreemde was dan een familielid. Iets voorbereiden had evenveel zin als stinkdieren door een sopje halen. Alles wat hij bedacht, zou betekenisloos zijn als het zover was.

Buiten Wildwood nam hij de Interstate 24 naar Trenton.

Het stadje verenigde alles wat noordelijk Georgia te bieden had, genesteld in de vruchtbare vallei van de heuvels van de Appalachen, met Lookout Mountain in het oosten en Sand Mountain in het westen. Dade County was half zo groot als zijn eigen county, Union, besloeg vierhonderdvijftig vierkante kilometer, en was genoemd naar majoor Francis Langhorne Dade. De man zelf was om het leven gekomen bij het Dade Massacre in 1835, de slag die het Amerikaanse leger leverde om de Seminole-indianen van hun grondgebied te verdrijven. Vervolgens werden de Cherokees verjaagd, waarna hun land middels het loterijstelsel van de staat Georgia aan witte kolonisten werd uitgedeeld. In het begin was er geen rechtstreekse weg naar Dade vanuit Georgia; als je erheen wilde, moest je omrijden via Alabama of Tennessee.

Dade was het meest noordelijke puntje van de staat en grensde aan Tennessee.

Het was iets na elfen toen Landis de rand van het stadje bereikte. Hij stopte bij de eerste *diner* die hij tegenkwam. MOUNTAINVIEW GRILL, kondigde een kapot neonbord halfhartig aan. Hij had behoefte aan een kop koffie, een paar sigaretten en een moment om zijn gedachten op een rijtje te zetten.

De serveerster was allerhartelijkst en opgewekt. Het duurde even, maar Landis kon zien dat er bij haar een lampje ging branden.

‘Goh, dit heb ik nog nooit meegemaakt,’ zei ze. ‘U lijkt meer op

de sheriff dan de sheriff zelf. Als u niet zijn broer bent, heeft jullie vader het kennelijk buiten de deur gedaan.'

Landis keek naar haar naamplaatje. 'Goed geraden, Shirley. Ik ben de broer van Frank Landis.'

'Nou zeg, wat grappig! En u bent ook sheriff?'

'In Union County, ja.'

Kennelijk wisten de inwoners van Trenton nog niet dat Frank dood was.

Shirley schonk koffie in, haar glimlach nog steeds zo stralend dat de zon er een voorbeeld aan kon nemen.

'Verder nog iets, sheriff?' vroeg ze. 'Op de toonbank staan allemaal lekkere taarten.'

'Alleen koffie,' zei Landis.

'Oké, laat het maar weten als u zich bedenkt.'

'Vriendelijk bedankt, Shirley.'

Landis had er spijt van dat hij zijn uniform droeg. Hij was hier niet in een officiële hoedanigheid, en hij kreeg het benauwd van de nieuwsgierige blikken van de mensen aan de tafeltjes om hem heen.

De koffie was lekker. Hij nam een tweede kop. Hij zou buiten een sigaret gaan roken en dan naar het mortuarium rijden.

Bij de kassa werd zijn geld beslist geweigerd.

'We hebben uw geld niet nodig, sheriff,' zei Shirley. 'Ga maar gezellig op bezoek bij uw broer.'

Landis vertrok. Hij reed naar de volgende straat en stopte daar weer. Hij had er geen behoefte aan om aangegaapt te worden door het raam van de *diner*.

Elk waargebeurd verhaal, wist Landis, was vervlochten met een handjevol leugens. Voor de meeste mensen was de waarheid de meest acceptabele interpretatie van gebeurtenissen. Welke omstandigheden ook tot de dood van zijn broer hadden geleid, het onderzoek zou door de politie van Trenton moeten worden uitgevoerd. Hoewel hij en Frank van elkaar waren vervreemd, bleven ze voor de wet nog steeds naasten. Als Frank in Blairsville was omgekomen, zou hij de zaak nooit zelf hebben kunnen onderzoeken. Bovendien had Trenton niet alleen een sheriff, maar ook een eigen politiepost.

Landis beschikte over heel weinig informatie aangaande zijn broer. Daar zou hij natuurlijk open over zijn, al wist hij dat de politie er weinig aan zou hebben.

Landis rookte twee sigaretten, stak een derde op maar liet die tot het filter opbranden terwijl hij worstelde met het feit dat hij niets voelde, helemaal niets. Hij had Frank al die jaren niet gemist, en het had weinig zin om daarmee te beginnen nu hij dood was. Ze hadden een paar uur rijden bij elkaar vandaan gewoond, maar het had net zo goed de andere kant van de wereld kunnen zijn.

Met een hoofd dat zo leeg was als een kermisballon stapte Landis weer in zijn auto en reed naar het mortuarium.

Het was tijd voor een weerzien, en net als al die jaren hiervoor, zouden Frank en hij elkaar niets te zeggen hebben.

Frank en Victor stamden uit een geslacht van harde, laconieke mensen. Hun voorouders gebruikten liever geen woorden van meer dan drie lettergrepen, wantrouwden banken, verzekeringsmensen, automatische machines, vegetariërs en dingen die snel werden gedaan terwijl er geduld en tijd voor nodig was. Hun grootouders en overgrootouders kwamen uit het Midden-Westen, waar monolithische schuren – nukkig ingeklemd tussen het dorre landschap en de lege hemel – vaak het enige bewijs vormden dat er mensen op aarde woonden. Hun vader, Walter Landis, was een man van vervlogen hoop, er altijd van overtuigd dat de toekomst het verleden zou overschaduwen. Hij was een hoekige man met smalle schouders, had nooit gedanst en zou dat ook nooit meer doen. Hij droeg een polshorloge van de lommerd, en de secondewijzer rammelde los achter het gekraste glas. ‘Seconden heb je toch niet nodig,’ had hij gezegd. ‘Minuten ook niet. Uren kunnen nuttig zijn, dagen voor verjaardagen en dat soort dingen, maar hier tellen alleen de seizoenen.’ Hij was een harde werker. Zwoegde van ’s ochtends vroeg tot ’s avonds laat. En als hij niet zwoegde, stond hij ontredderd stil alsof hij op instructies wachtte. Of anders was hij buiten op de veranda, zijn blik omhoog gericht alsof hij probeerde de afstand in te schatten tussen de aarde en een verre wereld waar hij zich misschien beter thuis zou voelen.

Aan de horizon lonkten altijd betere tijden en geluk, en daar bleven ze, wachtend op de komst van de familie Landis. Mensen zoals Walter Landis kwamen om bij ongelukken met machines of ze verdronken in kolkend water op overstroomde wegen terwijl ze onderweg waren naar een veilig heenkomen. Soms stierven ze aan de drank, de lever verschrompeld en geperforeerd, zo zwaar als een steen. Zo niet Walter: hij kreeg in het najaar van ’67 kanker.

Niemand dacht dat hij de kerst zou halen, maar dat was toch zo. Nog twee keer zelfs. Uiteindelijk gaf hij op 23 december 1970 de geest, even verbitterd in de dood als hij in zijn leven was geweest.

Victor, de oudste van de twee zoons, had voor een ander leven gekozen. Hij ging naar het oosten, toen naar het noorden, en trok weer terug naar Georgia omdat het niet was gelukt om zijn plannen te realiseren. Zo kwam hij, aangemoedigd door zijn jongere broer, uiteindelijk terecht bij het Sheriff's Department. Frank was in november '72 in dienst gekomen, net vijfentwintig jaar oud. Victor volgde zijn voorbeeld in het najaar van '74. Kleding hoorde bij de baan, die hoefde je niet zelf te kiezen, net als een goed salaris, een woning, een auto en een doel in het leven. Iedereen had het nodig om vaste grond onder de voeten te hebben, en het werk gaf hem die stabiliteit. Verkeersovertredingen, ordeverstoringen, dronkenlappen, zakkenrollers, oplichters en winkeldieven. En dan waren er de doden. Natuurlijke oorzaak, een paar verdrinkingen, ongelukken met landbouwmachines, een val, een moord, een zelfdoding. De doden logen niet. Behalve als iemand een dode gebruikte om de waarheid te verhullen.

Victor Landis had nooit geprobeerd om de toekomst te voorspellen, had zich evenmin ooit zorgen gemaakt over het onbekende. Geschiedenis hoorde een les te zijn, maar was dat gewoonlijk niet. Meestal gaf hij de voorkeur aan de achterkant van het leven boven de voorkant, en hij voelde zich aangetrokken tot het onzekere, zodat het mysterie van de dingen onverklaarbaar bleef. Vaak zei hij: 'Er is nooit licht aan het einde van de tunnel', en dat meende hij. Daar was hij naar op zoek en hij had het idee dat deze zoektocht hem in leven hield.

Voordat hij sheriff werd en in Blairsville was komen wonen, had Landis een vrouw gekozen. In juni '76 waren ze getrouwd en ze hadden een aantal jaren heel erg hun best gedaan. Hij zag haar onregelmatig, en ze waren slecht op hun gemak als ze samen waren. Ze las hem hardop stukjes voor uit tijdschriften en kranten, alsof deze woorden het vervolg waren op een eerder en niet afgemaakt gesprek. Mary Landis, meisjesnaam Symanski (van Poolse origine, meende hij, immigranten die zich als boer in Wisconsin hadden ge-

vestigd en daarna een eeuw lang hadden rondgezworven), had altijd de indruk gewekt dat ze blij was met de zwijgzaamheid van haar echtgenoot. In december '80 was ze overleden aan een bloedziekte, nadat ze bijna een jaar ziek was geweest. Landis en zijn vrouw hadden nooit de magie van kinderen gekend, noch, misschien, de eenzaamheid die anderen daardoor ervoeren. Landis geloofde dat zelfs een man alleen van belang kon zijn in het dagelijks leven. Iemand had geen nakomelingen nodig om betekenis te hebben.

Na Mary's dood had Victor zich helemaal op zijn werk gestort. Vier jaar later was hij sheriff van Union County. Zelf dacht hij dat hij de baan had gekregen omdat niemand anders het wilde doen.

Nu bestond Victors gezelschap uit boeken; hij las ze in stilte, van kaft tot kaft, en had de plaatselijke bibliotheek bijna uit. Hij hield van Hemingway. Die had gezegd: 'Men moet eerst en vooral volhouden.' Daar kon hij zich in vinden.

Hij was zesenvestig jaar oud, had geen vrouw en geen kinderen, zijn ouders waren allang dood, dus hij wist dat er niets van hem over zou blijven dan wat mensen zich zouden herinneren. Ook zijn eigen herinneringen zou hij meenemen, en een daarvan – misschien de meest onuitwisbare – zou zijn hoe hij op zaterdagochtend 15 augustus 1992 het lichaam van zijn dode broer aantrof.

3

Landis stond een hele tijd alleen maar naar het gezicht van zijn broer te staren.

Franks ogen waren diep in de kassen gezonken. Zijn huid was asgrijs, had geen enkele kleur meer. Zelfs zijn haar leek levenloos, als dat van een etalagepop.

Zonder een woord te zeggen gebaarde Landis dat de schouwarts het laken waarmee Franks lichaam was bedekt weg moest halen.

De arts aarzelde, deed toen wat hem werd gevraagd.

Landis had in zijn leven de nodige doden gezien. Zijn moeder, zijn vader, zijn grootouders, zijn vrouw, en daarnaast de slachtoffers van verkeersongelukken, degenen die in hun slaap waren overleden, degenen die uit bomen of van gebouwen waren gevallen, en zij die nog nét voor de trein langs hadden willen rennen maar langzamer waren geweest dan ze zelf dachten.

Dit was anders. Hier waren geen woorden voor.

Frank was op tientallen plaatsen geknakt, misschien zelfs meer. Uit zijn armen en benen, de huid al grijs en stijf, staken gebroken botten alsof het rotte tanden waren.

De schouwarts zweeg, deed een paar stappen achteruit en gaf Landis de tijd en de ruimte om tot zich te laten doordringen wat hij zag. Uiteindelijk vroeg Landis hem naar bijzonderheden en hij gaf antwoord.

‘Zoals het eruitziet,’ zei de arts. ‘Ter hoogte van zijn middel door een voertuig geraakt. De eerste klap zorgde voor een breuk in het bekken, verbrijzelde het rechterdijbeen en scheenbeen. Voor zover we kunnen nagaan lag hij op zijn buik, maar heeft hij zich omgedraaid en zichzelf op de een of andere manier weggesleept. Toen hij de tweede keer werd geraakt, braken aan de linkerkant de zevende tot de twaalfde rib, het sleutelbeen, het schouderblad

en de bovenarm. Bij de derde en laatste keer raakten de vierde en vijfde lendenwervel beschadigd en braken allebei zijn enkels.'

'Op welk moment is hij doodgegaan?' vroeg Landis.

'Het is moeilijk te zeggen hoelang hij erna nog heeft geleefd.'

Landis keek op. 'Lééfde hij nog toen de auto wegreed?'

De man knikte. 'Het lijkt erop dat hij zich nog zeker twee meter voort heeft gesleept voordat hij het ten slotte opgaf. God mag weten hoe hij dat heeft klaargespeeld.'

'Een taaie,' zei Landis. 'Je kon veel van hem zeggen, maar een slappeling is hij nooit geweest.'

'En toen heeft hij daar nog uren gelegen voordat het werd gemeld.'

'Echt waar?'

De schouwarts schraapte zijn keel. 'Mag ik u een persoonlijke vraag stellen?'

'Ga uw gang.'

'Uw broer is hier meer dan tien jaar sheriff geweest. Ik heb hem al die tijd gekend...'

'En u wist niet dat hij een broer had.'

'Nee, inderdaad.'

Landis glimlachte wrang. 'Zo vreemd is dat niet. Frank probeerde al heel lang te doen alsof hij geen broer had.'

Na een lange en gespannen stilte zei de arts: 'Dus u kunt bevestigen dat dit uw broer is, Frank Landis?'

'Dat kan ik. Het is mijn broer.'

'Ik ga de formulieren halen.'

'Ik heb nog een vraag voor u. Was hij in uniform?'

'Nee,' luidde het antwoord, 'hij droeg geen uniform.'

Het was maar een klein eindje lopen naar het Sheriff's Office. Daar ontmoette Landis deputy Abrams, die bezig was Franks persoonlijke spullen in te pakken.

Nadat ze zich aan elkaar hadden voorgesteld, zei Abrams: 'Ik dacht dat je zijn spullen waarschijnlijk mee wilde nemen.'

Landis keek in de doos. Het was een ratjetoe van waardeloze prullaria, ongetwijfeld bewaard om sentimentele redenen die al-

leen Frank kende. Een kleine, ingelijste foto trok Landis' aandacht. Het was een kiekje van een vrouw en een klein meisje van zes of zeven jaar.

'Wie zijn dit?' vroeg Landis.

'Franks ex-vrouw Eleanor en zijn dochter Jennifer. Hij is wel een hele tijd geleden genomen.'

'Wonen ze hier in Trenton?'

'Ja,' antwoordde Abrams.

Landis keek Abrams strak aan. 'Jij komt hier niet vandaan, hè?'

'Oorspronkelijk niet, nee. Ik ging hier naar de academie en ben uiteindelijk gebleven.'

'Waar kom je vandaan?'

'Uit het noorden. Een plaatsje in de buurt van Columbus, Ohio.'

'Een buitenstaander.'

Abrams glimlachte. 'Ja. Dat zal ik altijd blijven.'

'Hoelang heeft het geduurd voordat je hier erkenning kreeg?'

'Daar werk ik nog aan.'

Landis keek weer naar de foto. 'Hoe oud is de dochter nu?'

'Een jaar of tien, schat ik, misschien elf.'

'Gebruikt de ex nog steeds de naam Landis?'

'Nee, ze heeft haar meisjesnaam weer aangenomen, Boyd.'

Landis staarde naar de gezichten. Dit waren twee mensen die een onderdeel hadden moeten zijn van zijn leven en van wie hij toch niets wist.

'Wist je niet dat je familie had?' vroeg Abrams.

Landis schudde zijn hoofd. Hij opende het lijstje, haalde de foto eruit en legde het lege lijstje terug in de doos.

'De rest van de spullen kun je wegdoen,' zei hij.

Abrams zette de doos op de vloer.

Landis liep naar het raam en keek naar buiten. Zijn gevoelens waren verward, onbekend. Het idee dat hij op de een of andere manier was verbonden met de gebeurtenissen was onbekend ter-rein voor hem. Hij liep op de tast, zonder hulp, en wist niet waar hij heen ging.

'Zijn er dingen die je wilt weten?' vroeg Abrams.

'Waar was het?' vroeg Landis zonder zich om te draaien.

‘Buiten Wildwood verder naar het noorden, niet ver van Interstate 24.’

‘En wat had hij daar te zoeken?’

‘Om eerlijk te zijn, dat weet ik werkelijk niet. Hij was buiten zijn county.’

‘Dus?’

‘Interstate 24 loopt via Dade door de rand van Walker County en dan ben je in Tennessee.’

‘En was hij in Tennessee?’

‘Nee, nog steeds in Georgia, maar hij was op weg naar het noorden.’

‘In zijn eigen auto?’

‘Ja.’

‘Zijn er aanwijzingen?’ vroeg Landis.

‘Niets.’

‘Wie heeft het gemeld?’

‘Anoniem,’ zei Abrams. ‘Een of andere kerel belde het alarm-nummer en zei dat er een dode man op de weg lag.’

‘Volgens de arts heeft hij er een tijd gelegen voordat het werd gemeld. Dat betekent dat hij daar ’s avonds laat was.’

‘Daar lijkt het wel op, sheriff.’

‘Heb je zelf een idee?’

Abrams dacht er even over na. ‘Nee,’ antwoordde hij. ‘Niets verhelderends.’

‘Was hij fatsoenlijk?’

‘Neem me niet kwalijk?’

‘Mijn broer. Was hij een fatsoenlijke kerel? Hield hij zich aan de wet?’

‘Je broer wás de wet, sheriff.’

‘Dat zegt niet alles, of wel soms?’

‘Ik kan je alleen vertellen dat ik vijf jaar zijn deputy ben geweest en hij leek me een goeie kerel.’

‘Vijf jaar. Hoe zit dat dan? De verkiezingen zijn altijd tegelijk met de presidentsverkiezingen. De laatste keer was in ’89. Heb je de baan van iemand anders overgenomen?’

‘Inderdaad,’ beaamde Abrams.

‘Hoe oud ben je, knul?’

‘Eenendertig.’

‘Je ziet er jonger uit.’

‘Dat zeggen mensen vaak.’

‘Mijn eigen deputy is nog iets jonger. Slim joch.’

Weer viel er een holle stilte; er hingen allerlei onuitgesproken vragen in de lucht.

‘Nou, daar zijn we dan,’ zei Landis ten slotte. ‘Ga jij het onderzoek leiden of geef je het aan de politie?’

‘De politie,’ antwoordde Abrams. ‘Die hebben ervaren rechercheurs, de technische recherche en weet ik het. Ik denk dat zij beter zijn getraind en toegerust voor zoiets als dit.’

‘En je zei aan de telefoon dat het geen ongeval was. Dit was moord, zo klaar als een klontje.’

‘Ben je van plan om langs te gaan bij de rechercheur die het onderzoek gaat doen?’

‘Het zou niet netjes zijn om het niet te doen,’ antwoordde Landis. ‘Bovendien zal hij me sowieso de nodige vragen willen stellen. Als ik nu naar hem toe ga, bespaar ik hem de rit naar Blairsville.’

‘Zijn naam is Fredericksen. Mike Fredericksen. Zal ik je brengen?’

‘Dat is niet nodig, hoor. Ik heb mijn eigen auto. Vertel me alleen waar ik precies moet zijn.’

4

Het verhaal van Mike Fredericksens leven stond in zijn gezicht gegrift: van scherp verraad tot botte mislukkingen. Zijn ziel was gekneusd en aan het verdrinken. Hij was een man die zich waarschijnlijk vaak had afgevraagd of het nog wel de moeite waard was om boven te komen en naar lucht te happen.

Hij was een goede politieman geweest, een goede rechercheur, maar hij had in zijn leven te vaak voor moeilijke keuzes gestaan.

Landis zag al die dingen gedurende de eerste paar minuten van hun ontmoeting. De tekenen stonden te lezen in zijn ogen, het was te zien aan zijn lichaamstaal, zijn onhebbelijkheid, zijn manier van praten. Precies zoals Landis' eigen vader was dit een man die een pijnlijk punt in zijn leven had bereikt: hij wist dat hij nooit meer of minder zou zijn dan hij nu was. Moeten leven met een diepe teleurstelling in jezelf was eigenlijk geen leven.

'Je lijkt als twee druppels water op je broer, dat staat vast,' zei Fredericksen terwijl ze plaatsnamen in zijn kantoor.

Landis reageerde niet. De natuur zou deze kaart blijven uitdelen totdat hij weer thuis was.

'Heb je enig idee wie hij zo kwaad kan hebben gemaakt?' vroeg hij. 'Iemand wilde echt heel zeker weten dat hij morsdood was.'

'Op dit moment hebben we niets. We weten niet waarom hij daar was, we weten het merk van het voertuig niet, en we hebben geen getuigen. In elk geval niet iemand die wil komen praten.'

'Volgens zijn deputy was hij helemaal tegen de grens met Tennessee aan.'

'Klopt.'

'En hij reed in noordelijke richting.'

'Daar lijkt het op, ja.'

Landis wachtte op meer, maar Fredericksen speelde stommetje.

‘Waar wil je beginnen met het onderzoek?’ vroeg Landis.

Fredericksen leunde achterover op zijn stoel. Hij keek even naar het plafond, slaakte toen een zucht. ‘Je bent hierheen gekomen om het lichaam te identificeren, toch?’

‘Inderdaad.’

‘En ik vermoed dat je wilt blijven voor de uitvaart en zo.’

‘Ik denk niet dat ik blijf. Ik woon in Union, zo ver is dat niet. En ik heb mijn eigen werk.’

‘Maar je gaat toch zeker wel dingen regelen? Hij was per slot van rekening je broer. Je hebt zeker geen ouders meer die dat kunnen doen?’

‘Ik verwacht dat het Sheriff’s Office en de gemeente ervoor zorgen. Hij was in overheidsdienst. Als hij een goeie kerel was, zoals zijn deputy zei, dan doen ze dat vast veel beter dan ik.’

‘Jullie hadden geen hechte band.’

Landis schudde zijn hoofd.

‘Omdat?’

‘Omdat het soms nou eenmaal zo gaat met broers,’ zei Landis. ‘Niet dat het nu nog iets uitmaakt.’

‘En niet dat het mijn zaken zijn.’

‘Behalve als het iets te maken had met de reden waarom hij is vermoord. En dat is niet zo.’

Fredericksen stak een sigaret op. Hij bood Landis er geen aan.

‘Ik ga er geen doekjes om winden en vraag het je op de man af. Ben je hier omdat je van plan bent om het onderzoek naar je toe te trekken?’

Landis bleef Fredericksen secondenlang aankijken. Iets aan de houding van de man beviel hem niet. Zijn toon duidde op een superioriteitsgevoel, en toch was daar geen enkele rechtvaardiging voor.

‘Ik ben alleen gekomen om het lichaam van mijn broer te identificeren, zonder bijbedoelingen. Tenzij jij nu tegen me zegt dat je me hier niet wilt. In dat geval zou ik graag willen weten waarom niet.’

Fredericksen glimlachte. ‘Je zoekt spijkers op laagwater. Ik heb er geen probleem mee dat je hier bent als naaste familie. Ik zit er alleen niet op te wachten dat de sheriff van Union County zich met mijn onderzoek gaat bemoeien.’

‘Ik ben niet van plan om me met wat dan ook te gaan bemoeien.’

‘Goed om te weten,’ zei Fredericksen.

‘Zijn we nu klaar?’

‘Tenzij je me iets kunt vertellen wat ons op het juiste spoor kan zetten. Zo niet, dan zijn we volgens mij uitgepraat.’

‘Heb je er bezwaar tegen dat ik erheen ga, gewoon om te zien waar het is gebeurd?’

‘Zolang je de plaats delict ongemoeid laat, zie ik geen reden om je te ontmoedigen.’

Landis besloot zich niet te laten opfokken door Fredericksens steek onder water. Hij ging staan. Hij wilde de man eigenlijk geen hand geven, maar nam toch de moeite.

Mensen staarden hem aan toen hij door de gangen liep, misschien bang dat Frank Landis was opgestaan uit de dood en terug was gekomen om hen te laten boeten voor hun zonden.

5

De I-24 liep vijftien kilometer in noordoostelijke richting naar Wildwood. Daar waaierden allemaal kleinere wegen verschillende kanten uit. De weg die hij nodig had, die van de plaats delict, was bij de afslag afgezet met afzetlint. Hij parkeerde zijn auto en ging te voet verder.

Abrams was ter plaatse in zijn surveillancewagen. Hij stapte uit toen hij Landis zag en kwam hem tegemoet.

‘Dus jij mag hier voor oppasser spelen,’ zei Landis.

‘Alleen totdat de technische recherche de auto van je broer heeft weggehaald.’

‘Laat me eens zien waar ze hem hebben gevonden.’

Dat deed Abrams. In het zand op de weg was hier en daar nog opgedroogd bloed te zien.

Landis zorgde ervoor dat hij op afstand bleef; hij wist donders goed wat het betekende om een plaats delict te verstoren.

‘Heb je Mike gesproken?’ vroeg Abrams.

‘Ja.’

‘Nog even kribbig als altijd?’

‘Alsof hij een wespennest in zijn achterste heeft.’

Abrams lachte. ‘Vat het maar niet persoonlijk op.’

‘Doe ik ook niet.’

Landis liep in een cirkel rondom de plek waar zijn broer zijn laatste adem had uitgeblazen. Hij had duidelijk geprobeerd te ontsnappen aan het voertuig dat terugkwam om hem nog een tweede en een derde keer te overrijden.

Verder naar het noorden kwam je in Tennessee, en Landis wist heel goed wat je daar tegenkwam. De Appalachen strekten zich uit over meer dan vierhonderd county's in dertien staten, van Alabama en Kentucky naar North-Carolina en de staat New York. De bergen

creëerden een natuurlijke barrière met een eigen cultuur, en waren bijzonder rijk aan minerale delfstoffen. Die werden gewonnen door mensen van elders, zodat de bewoners van de Appalachen – onder wie inheemse Amerikanen, Schotten, Britten, Ieren, Duitsers en Polen – verstoken bleven van de rijkdommen van hun eigen land en zelfs tot de allerarmsten van de hele natie behoorden. De gemeenschappen waren hecht en zelfvoorzienend; vreemdelingen werden met argwaan bekeken, hoewel zij die hulp nodig hadden vaak boven hun verwachting werden geholpen. Als je hier niet vandaan kwam, werd je nooit geaccepteerd. Als je wegging en terugkwam, bleef je altijd een halve verrader. Landis' eigen county was maar vijftien kilometer van de grens met North-Carolina. Voorbij Ivy Log reed je zo het Nantahala National Forest in. Er deden verhalen de ronde over dronken tieners die er in gestolen auto's naartoe waren gereden en nooit meer waren gezien. Waar of niet, er was weinig verbeelding voor nodig om te snappen hoe zoiets kon gebeuren.

'Denk je dat hij daar iets moest afhandelen?' vroeg Landis.

'In Tennessee? Als dat zo was, wist ik er niets van.'

'Zou hij het je hebben verteld als het zo was?'

'Dat zullen we waarschijnlijk nooit weten.'

'Tenzij iemand gaat praten,' wierp Landis tegen.

'Het zou kunnen.'

'Hebben jullie vaak met die mensen te maken?'

'Uit de bergen?' Abrams schudde zijn hoofd. 'Ik ken er niet veel, maar volgens mij zijn het prima mensen. Beroepsmatig hebben we eigenlijk nooit met ze te maken. Ze lossen hun eigen problemen op.'

'De sociale cohesie is sterk. Ze gaan voor elkaar door het vuur, en als jij in de nesten zit, helpen ze jou.'

'Ik geloof niet in dat soort clichés,' zei Abrams.

'Verstandig, want ze bestaan niet.'

'Wil je een rol spelen in het onderzoek?'

'Ik ben hier alleen als familie, knul.'

'Heeft Mike Fredericksen tegen je gezegd dat je je snuit uit de trog moet houden?'

‘Niet in die woorden, maar het kwam er wel op neer.’

‘En?’

Landis draaide zich om en keek Abrams aan. ‘Als het om jouw broer ging, wat zou jij dan doen?’

‘Ik heb geen broer.’

‘Het is een hypothetische vraag.’

‘Ik zou het natuurlijk willen weten, maar ik denk dat ik erop zou vertrouwen dat de politie de waarheid boven tafel krijgt.’

‘En denk je dat ze dat gaan proberen?’ vroeg Landis.

‘Waarom niet?’

‘Ik zou het niet weten.’

‘Het beste wat je volgens mij kunt doen, is het onderzoek aan hen overlaten en zien wat eruit komt.’

‘Je hebt gelijk,’ zei Landis. ‘En dat is precies wat ik van plan ben.’

Abrams zweeg even, maar in zijn ogen was een vraag te lezen.

‘Ga je gang, vraag maar wat je weten wilt,’ moedigde Landis hem aan.

‘Het zijn mijn zaken niet, sheriff, maar ik vraag me af waarom jullie tweeën al die jaren geen contact hebben gehad, vooral omdat jullie allebei sheriff waren en zo op elkaar lijken. En ook nog eens zo dicht bij elkaar in de buurt woonden.’

‘Wat zonneklaar lijkt en zonneklaar is komt zelden overeen. Erover praten gaat het verleden niet veranderen. Elke uitleg die ik je kan geven zou geen klap waard zijn, en ik heb geen zin om een betere te bedenken.’

‘Sorry dat ik ernaar vraag. Ik weet dat het mijn zaken niet zijn.’

‘Ik neem het je heus niet kwalijk, knul. Zolang ik hier blijf, zullen mensen me waarschijnlijk dezelfde vraag blijven stellen.’

‘Ik heb een thermosfles met koffie in de auto,’ zei Abrams. ‘Zullen we samen een bakkie doen?’

‘Lekker. Ik heb geen haast.’

6

Toen Landis terugreed naar Union waren zijn gedachten opdringeriger dan anders. Zijn hoofd was een kluwen van allerlei dingen die vermoedelijk niemand zou begrijpen, hijzelf al helemaal niet.

Wijsheid achteraf was de enige manier om iets wat ooit was om te vormen naar iets wat had kunnen zijn. Dat wist iedereen, dus nam niemand de moeite om het hardop te zeggen.

Landis had zichzelf voorgehouden dat hij geen spijt had van wat er tussen hem en Frank was voorgevallen. Dingen hadden de gewoonte om te gaan zoals ze gingen, en vaak kon je niets doen om ze te veranderen. De waaroms en daaroms leken zo onberekenbaar. Misschien speelde het lot een rol. Misschien ook niet.

Hij zag Franks gezicht voor zich – als kind, een jonge man, als een vijand en toen een lijk. Wat zijn antipathie ook had aangewakkerd, nu leek dat vuur getemperd. De felheid van zijn animositeit – iets wat hij jarenlang met zich mee had gedragen – was opeens overbodige ballast. Het had geen zin om er nog langer mee rond te lopen, maar het gewicht ervan was zo vertrouwd dat het niet mee zou vallen om het af te schudden.

Terug op het bureau in Blairsville informeerde Barbara naar de stand van zaken.

‘Hij is dood,’ zei Landis. ‘Geen twijfel mogelijk.’

‘Was het een ongeluk?’

‘Nee, moord. Geen twijfel mogelijk.’

‘O hemel, wat een narigheid. En hebben ze een verdachte?’

‘Ze hebben tot nu toe niet veel meer gedaan dan zijn lichaam verplaatsen. Zijn auto stond er nog. De politie van Trenton gaat ermee aan de slag. We zullen zien hoe ze het aanpakken.’

‘Wil je dat ik Marshall de rest van de dag jouw werk laat overnemen?’

‘Waarom zou dat moeten?’

‘Ik dacht dat je misschien tijd voor jezelf nodig had. Ik bedoel, je broer is dood. Meestal vinden mensen het dan prettig om even alleen te zijn en na te denken.’

‘Er is niets om over na te denken, Barbara. Hij is dood, hij is er niet meer, en dat was het.’

‘Nou, als je wilt blijven, die nieuwe mensen in Garland zeggen dat er nu al drie dagen een achtergelaten auto voor hun huis staat. Ze denken dat hij misschien gestolen is.’

‘Ik ga erheen om een kijkje te nemen.’ Landis keek op zijn horloge. Het was bijna vier uur. ‘Als het verder rustig is, kun je nu wel naar huis gaan.’

‘Oké, maar ik moet eerst nog een paar dingetjes doen,’ zei Barbara.

Landis zette zijn hoed op en liep naar de deur. ‘Tot maandag.’
‘Reken maar, sheriff.’

De auto was niet gestolen. Er was niet meer dan één telefoontje nodig om de eigenaar op te sporen. Landis gebruikte de telefoon in het huis van de melders.

‘Derry Buck, ben jij het?’

‘Hangt ervan af wie het vraagt.’

‘Sheriff Landis vraagt het. Je auto staat in Garland. Volgens meneer Prentiss staat hij er al een tijdje.’

‘Meneer Prentiss zou zomaar gelijk kunnen hebben.’

‘Kom je die auto halen of wat?’

‘Hij is stuk.’

‘Dat kan best waar zijn, Derry, maar je kunt hem niet eeuwig hier laten staan.’

‘Zodra ik geld heb laat ik hem wegslepen. Heb je daar een probleem mee?’

‘Op dit moment niet, Derry, maar wel als ik het je nog een keer moet vragen.’

Derry Buck hing zonder nog een woord te zeggen op.

‘U kunt Barbara bellen als die auto er morgenavond nog staat,’ zei hij tegen Prentiss.

Mevrouw Prentiss bedankte Landis voor zijn komst en vroeg of ze hem een kop koffie kon aanbieden voor de moeite.

‘Bedankt, mevrouw, maar ik moet ervandoor.’

Terug op het bureau – Barbara was inmiddels naar huis – deed Landis de lichten uit. Hij pakte een fles whisky uit de archiefkast, schonk twee vingers in zijn koffiebeker en dronk er langzaam van terwijl hij rookte en buiten de schemering inviel.

Toen hij een handvol jaren oud was, had zijn moeder tegen hem gezegd dat hij voorbestemd was voor grootse dingen. Iedere liefhebbende moeder dacht dat haar kinderen beter, knapper, slimmer waren dan die van andere mensen. Ze had ongetwijfeld hetzelfde tegen Frank gezegd. Het ging er niet om dat het niet waar was, of dat een kind het al dan niet geloofde. Het werd pas een probleem als mensen het bleven geloven terwijl alles op het tegendeel wees.

Als kind had hij niet beseft hoezeer zijn ouders tekortschoten. Zijn vader was een dronkenlap, een gewelddadige. Aan de ene kant zag hij zichzelf als de autoritaire patriarch, aan de andere kant worstelde hij met een diep en verlamd minderwaardigheidscomplex. Hij was woedend op alles en iedereen en had niet de innerlijke kracht om zijn driften te beteugelen. De meeste mensen joegen hersenschimmen na, of ze vluchtten voor iets wat al in hen zat. Walter Landis vormde daarop geen uitzondering. Mensen verwonderden zich erover dat hij knettergek was geworden, maar zo moeilijk was dat niet geweest. In feite had hij al minstens honderd keer dood moeten zijn, alleen was hij te dom om dat te beseffen. Zo dom als een zandbak, en niet half zo leuk.

Iedereen maakte fouten. Daar was je nu eenmaal mens voor. Maar wat iemand deed was op geen stukken na even belangrijk als wat hij of zij erna deed. Hun vader had de slechte gewoonte om dingen alleen maar erger te maken. Walter was zijn eigen grootste vijand geweest, en toch gaf hij iedereen behalve zichzelf de schuld van zijn onvermijdelijke ondergang. Het trieste was dat zijn vrouw – altijd het mikpunt van al die verbittering – er als eerste

aan onderdoor ging. Zelfmoord. Victor was vijftien geweest, Frank een jaar jonger. Pas later nam haar dood de kleur van moord aan. Moord in slow motion, maar wel degelijk moord.

Doorgronden wat er destijds allemaal was voorgevallen vergeleek Landis met het bewandelen van een weg. Wat hij zich dan ook aan het einde van die weg had voorgesteld, hij had het nog niet gevonden. Hij bleef het proberen. Want als iemand het niet meer probeerde, kon je net zo goed dood zijn.

Wat hij uiteindelijk het meest miste van vroeger was niet zijn moeder, noch het feit dat Frank en hij ooit onafscheidelijk waren geweest, twee handen op één buik.

Wat hij het meest miste, was hoop. De hoop dat hij in de loop der jaren alles zou gaan begrijpen.

Eerste druk september 2026

Oorspronkelijke titel *The Last Highway*

Oorspronkelijke uitgever Orion Books Ltd, London

Copyright © Roger Jon Ellory 2023

The moral right of the author of this work has been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2026 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Ineke van Bronswijk

Omslagontwerp Buro Blikgoed

Omslagbeeld © Trevillion

Opmaak binnenwerk Crius Group

ISBN 978 90 261 6812 3

ISBN e-book 978 90 261 6813 0

NUR 332

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen, anders dan die in het publieke domein thuishoren, berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining niet toegestaan.